

Vlaamse Arbeidsrekening.

Raming van de bevolking naar socio-economische positie.
Basis- en detailtabellen

Update 2017

juli 2019

Katleen Pasgang
Ruben De Smet

Juli 2019

Methodologie

Steunpunt Werk

Naamsestraat 61 bus 3551 - 3000 Leuven

T:+32 (0)16 32 32 39

STEUNPUNTWERK@KULEUVEN.BE

www.steunpuntwerk.be

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Bevolking

- 1.1. Concept
- 1.2. Bronstatistieken
- 1.3. Harmonisatie

2. Beroepsbevolking

- 2.1. Concept

3. Werkloze beroepsbevolking

- 3.1. Concept
- 3.2. Bronstatistieken
- 3.3. Harmonisatie

4. Werkende beroepsbevolking

- 4.1. Concept
- 4.2. Bronstatistieken
 - 4.2.1. RSZ- en RSZPPO statistieken naar woonplaats
 - 4.2.2. RSVZ
- 4.3. Harmonisatie
- 4.4. Bijschattingen
 - 4.4.1. PWA-werknemers
 - 4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO
 - 4.4.3. Uitgaande grensarbeid
 - 4.4.4. Internationale tewerkstelling (vanaf 2017)
- 4.5. Eindcorrecties

5. Niet-beroepsactieve bevolking

- 5.1. Concept
- 5.2. Bronstatistieken
- 5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2017

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

- 7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en regime
 - 7.1.1. Bron
 - 7.1.2. Definities
 - 7.1.3. Tabellen
 - 7.1.4. Integratie
- 7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut
 - 7.2.1. Bron
 - 7.2.2. Definities
 - 7.2.3. Tabellen
 - 7.2.4. Integratie

Lijst tabellen

Tabel 1.	Componenten en conceptuele definities Vlaamse Arbeidsrekening
Tabel 2.	Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 3.	Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 4.	Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2017)
Tabel 5.	Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 6.	Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 7.	Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 8.	Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)
Tabel 9.	Internationale tewerkstelling (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)
Tabel 10.	Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2 ^{de} kwartaal 2016)
Tabel 11a/11b.	Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 12a/12b.	Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2017)
Tabel 13a/13b.	Bevolking (15-64 jaar / 20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

Inleiding

Een arbeidsrekening is een raamwerk voor het integreren van arbeidsmarktstatistieken: een intern consistente raming van kernvariabelen met betrekking tot de arbeidsmarkt. In de arbeidsrekening wordt bestaande arbeidsmarktinformatie in een logisch geheel van op elkaar aansluitende gegevens geïntegreerd met duidelijk gedefinieerde begrippen en identiteitsrelaties. De primaire doelstelling van dit integratieproces bestaat er in om op een systematische wijze inzicht te bieden in de toestand en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (Herremans, 2007).

Tabel 1 geeft een overzicht van de voornaamste componenten die we in de Vlaamse arbeidsrekening behandelen: de bevolking naar socio-economische positie, de binnenlandse werkgelegenheid, de jobs, de vacatures en de vestigingen. De conceptuele definities dienen als leidraad bij het uitvoeren van de Vlaamse arbeidsrekening. Ze vormen het vertrekpunt voor het uitwerken van de methodologie en de concrete invulling van de arbeidsrekening. Voor de uitvoering van de Vlaamse arbeidsrekening vertrekken we van het jaar 2006 als nulmeting.

Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse arbeidsrekening

Component	Definitie
Bevolking naar socio-economische positie	Totale bevolking Niet-beroepsactieve bevolking Beroepsbevolking Werkloze beroepsbevolking Werkende beroepsbevolking
Binnenlandse werkgelegenheid	Personen die in België / het Vlaams Gewest wonen Inwoners die niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk Inwoners die ofwel werken ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. Inwoners die niet werken, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk Inwoners die werken
Jobs	Arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in personen of arbeidsvolume
Vacatures	Vervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen = arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in arbeidsplaatsen
Vestigingen	Onvervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen In België / Vlaanderen gevestigde productie-eenheden

Bron: Herremans, 2007

In het voorjaar van 2008 werd de nulmeting van de bevolking naar socio-economische positie gelanceerd. Hierbij ging het om gegevens met betrekking tot het jaargemiddelde van 2006. De methodologie van de raming van de bevolking naar socio-economische positie alsook de raming van meer gedetailleerde gegevens over de werkenden wordt uitvoerig beschreven in de WSE-rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: detailtabellen nulmeting 2006'.¹

De methodologie van de nulmeting 2006 werd aangehouden bij de berekening van de update van de gegevens voor 2007 tot en met 2017. Voorliggend rapport zal zich voornamelijk toespitsen op een aantal verfijningen en aanpassingen in deze methodologie. In 2017 werd een extra bron toegevoegd. Het gaat om cijfers van BISA over de internationale werknemers die niet bij RSZ gekend zijn (zie 4.4.4).

¹ Beide rapporten zijn te downloaden via www.steunpuntwerk.be in de rubriek Publicaties (publicatietype 'Methodologie')

Voordien ontbraken die gegevens in de administratieve statistieken omdat er geen volledige en betrouwbare brondata voor bestond. Bij de berekeningen met betrekking tot 2017, die identiek verliepen aan de berekeningen voor 2006, wordt verwezen naar de methodologische rapporten over de nulmeting 2006.

Bij de berekeningen worden telkens vier stappen doorlopen: (1) selectie van bronstatistieken, (2) harmonisatie, (3) bijschattingen en (4) eindcorrecties.

Stap 1. Selectie bronstatistieken

Een eerste stap bij het uitwerken van de arbeidsrekening is de selectie van de meest nauwkeurige statistieken voor het meten van (een subcategorie van) de componenten. De geselecteerde bronstatistieken leveren de basisgegevens van waaruit de raming opgesteld wordt.

Stap 2. Harmonisatie

De bronstatistieken voldoen niet steeds aan de begrippen en identiteitsrelaties zoals vooropgesteld in het concept van de Vlaamse arbeidsrekening. De harmonisatie houdt in dat we corrigeren voor verschillen in populaties, definities, classificaties, meetmomenten en kenmerken. In deze stap toetsen we de gegevens uit de bronstatistieken aan de populaties, definities e.d. zoals beschreven in het concept van de arbeidsrekening. Op basis hiervan werken we een methodologie uit voor het aanpassen of harmoniseren van de primaire gegevens.

Stap 3. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de kernvariabelen of componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

Stap 4. Eindcorrecties

Een laatste stap betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles.

1. Bevolking

1.1. Concept

De bevolking bestaat uit alle personen die in België / het Vlaams Gewest wonen.

1.2. Bronstatistieken

De bronstatistiek wordt gevormd door de bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek van Statbel. Op basis van informatie uit het Rijksregister van natuurlijke personen, levert deze bronstatistiek onder meer een verdeling van de totale bevolking volgens geslacht, leeftijd en gemeente van de woonplaats.

1.3. Harmonisatie

De statistieken zijn beschikbaar per 1 januari van elk jaar, opgesplitst volgens gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De cijfers per 1 januari worden omgerekend naar een jaargemiddelde. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 2 geven we de cijfers weer van de harmonisatie van de Vlaamse en Belgische bevolking in 2017.

Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (Vlaams Gewest en België; 2017)

Totaal		Vlaams Gewest	België
1 januari 2017		6 516 011	11 322 088
1 januari 2018		6 552 967	11 376 070
jaargemiddelde 2017	= (1 januari 2017 + 1 januari 2018) / 2	6 534 489	11 349 079
15-64 jaar		Vlaams Gewest	België
1 januari 2017		4 170 232	7 306 741
1 januari 2018		4 176 338	7 317 718
jaargemiddelde 2017	= (1 januari 2017 + 1 januari 2018) / 2	4 173 313	7 312 258

Bron: Statbel – Algemene Directie Statistiek – be.STAT (Bewerking Steunpunt Werk)

2. Beroepsbevolking

2.1. Concept

De beroepsbevolking bestaat uit personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en tijdens een referentieperiode ofwel aan het werk zijn ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. We maken een onderscheid tussen de werkloze en de werkende beroepsbevolking.

3. Werkloze beroepsbevolking

3.1. Concept

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode geen werk hebben, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.

3.2. Bronstatistieken

De bronstatistieken zijn de drie gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties: VDAB, FOREM en Actiris. Hun data over de niet-werkende werkzoekenden worden verzameld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

De niet-werkende werkzoekenden zijn de werkzoekenden met de hoogste graad van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en bestaan uit vier categorieën:

- (1) De **werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)**. Het gaat hier om de werklozen die voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden enerzijds met betrekking tot de volledige werkloosheidsuitkeringen op basis van vroegere arbeidsprestaties en anderzijds met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies. Ze zijn verplicht ingeschreven als werkzoekende voor een voltijdse betrekking.
- (2) De **werkzoekende jongeren in Beroepsinschakelingstijd (BIT)** (cf. schoolverlaters). Jongeren die hun studies beëindigd hebben, moeten – vooraleer ze recht hebben op een inschakelingsuitkering (waarna ze tot categorie (1) behoren) – een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden doorlopen.
- (3) De **vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Dit zijn werkzoekenden die geen recht op uitkeringen hebben, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven.
- (4) **Andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Het gaat hier om de werkzoekenden ten laste van het OCMW, de werkzoekenden die geregistreerd zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de werkzoekenden in deeltijds onderwijs en de van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden.

3.3. Harmonisatie

We tellen de personen die op de laatste dag van de maand bij een publieke bemiddelingsdienst ingeschreven zijn als niet-werkende werkzoekenden (nwwz). De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 3 geven we de cijfers weer van de harmonisatie voor het Vlaams gewest en België in 2017.

Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2017)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/17		222 156	547 462
28/feb/17		219 496	542 714
31/mrt/17		213 400	529 441
30/apr/17		209 068	517 687
31/mei/17		201 656	503 704
30/jun/17		200 930	501 964
31/jul/17		224 944	544 333
31/aug/17		227 778	550 675
30/sep/17		217 206	532 122
31/okt/17		209 147	520 890
30/nov/17		202 436	504 947
31/dec/17		202 659	504 971
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '17	$(31 \text{ januari '17} + 28 \text{ februari '17} + 31 \text{ maart '17}) / 3$	218 351	539 872
gemiddelde 2de kwartaal '17	$(30 \text{ april '17} + 31 \text{ mei '17} + 30 \text{ juni '17}) / 3$	203 885	507 785
gemiddelde 3de kwartaal '17	$(31 \text{ juli '17} + 31 \text{ augustus '17} + 30 \text{ september '17}) / 3$	223 309	542 377
gemiddelde 4de kwartaal '17	$(31 \text{ oktober '17} + 30 \text{ november '17} + 31 \text{ december '17}) / 3$	204 747	510 269
Stap 2			
jaargemiddelde 2016	$(\text{gemiddelde 1ste kwartaal '17} + \text{gemiddelde 2de kwartaal '17} + \text{gemiddelde 3de kwartaal '17} + \text{gemiddelde 4de kwartaal '17}) / 4$	212 573	525 079

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt Werk)

4. Werkende beroepsbevolking

4.1. Concept

De werkende beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode betaalde arbeid verrichten. Ook diegenen die tijdelijk afwezig zijn van het werk, maar onder een formele arbeidsovereenkomst ressorteren, behoren tot de werkende beroepsbevolking (bijvoorbeeld bij ziekte, zwangerschapsverlof, vakantie).

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) **Loontrekkenden** - De loontrekkenden zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) **Zelfstandigen** - De zelfstandigen zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken en zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) **Helpers** - De helpers zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

De informele werknemers (zwartwerk) omvatten we voorlopig niet in de Vlaamse arbeidsrekening. Er bestaat voornamelijk nog geen stabiele en gevalideerde methode om deze categorie van werknemers op een coherente manier te integreren in de Vlaamse arbeidsrekening tot op niveau van de gemeenten.

4.2. Bronstatistieken

4.2.1. RSZ- en RSZPPO statistieken naar woonplaats

De voornaamste bronstatistieken voor de raming van het aantal loontrekkenden worden gevormd door de statistieken naar woonplaats van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Overheden (RSZPPO). Voor de raming van de werkende beroepsbevolking in de arbeidsrekening wordt gebruik gemaakt van de kenmerken leeftijd, geslacht en hoofdverblijfplaats.

4.2.2. RSVZ

Voor de telling van het aantal zelfstandigen en helpers gebruiken we de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) als bronstatistiek, meer bepaald de telling van de aangesloten verzekeringsplichtigen. Iemand is verzekeringsplichtig wanneer het sociaal statuut der zelfstandigen op hem van toepassing is wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige of helper.

Een zelfstandige wordt door het RSVZ gedefinieerd als iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut verbonden te zijn. Een helper wordt gedefinieerd als iedere persoon die een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder tegenover hem door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden. Er worden telkens drie hoedanigheden onderscheiden. Men kan zijn activiteit als zelfstandige of helper uitoefenen in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen.

Correctie zelfstandigen en helpers na pensioen

Bij de berekening van het aantal zelfstandigen en helpers na pensioen stelt zich een probleem. De meeste zelfstandigen en helpers na pensioen zijn ouder dan 65 jaar. Echter, we vermoeden dat sommige zelfstandigen en helpers na pensioen zich in dit statuut bevinden hoewel ze niet meer actief zijn. Ze zijn vergeten zich uit te schrijven bij de RSVZ of het is voordeliger om ingeschreven te blijven bij de RSVZ.

Om hiervoor te corrigeren doen we een beroep op de RSVZ-statistieken naar inkomen, en kiezen ervoor om alle zelfstandigen/helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar én die een inkomen hebben dat gelijk is aan nul, te elimineren uit de telling. Hierdoor benaderen we beter het effectief aantal zelfstandigen en helpers na pensioen. Het nadeel is dat de aanduiding 'inkomen gelijk aan nul' ook kan inhouden dat de zelfstandige/helper in kwestie verlieslatend is en daardoor onterecht niet wordt meegeteld. Echter, we vermoeden dat dergelijke situaties zich nauwelijks voordoen bij zelfstandigen en helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar en dat de 'onterechte verwijderingen' tot een minimum worden herleid.

4.3. Harmonisatie

De statistieken van RSZ, RSZPPO en RSVZ werden op dezelfde manier geharmoniseerd als in de berekeningen van de nulmeting 2006. Tabellen 4 en 5 geven een overzicht van de cijfers. In een latere stap worden deze statistieken verder gecorrigeerd op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ (zie paragraaf 4.5).

Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2017)

		Woonplaats België	Woonplaats Vlaams Gewest
4de kwartaal 2016	Gekend bij RSZ	3 374 062	2 130 953
	Gekend bij RSZPPO	362 489	190 596
	Gekend bij RSVZ	957 550	595 754
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	651 699	400 490
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	234 468	148 196
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	11 037	7 939
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	51 643	34 187
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 364	4 684
	<i>Helper na pensioen</i>	339	258
1ste kwartaal 2017	Gekend bij RSZ	3 405 099	2 148 286
	Gekend bij RSZPPO	358 334	187 155
	Gekend bij RSVZ	963 243	599 375
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	654 148	402 296
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	237 872	150 142
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	11 238	8 075
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	51 150	33 833
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 478	4 761
	<i>Helper na pensioen</i>	358	269
2de kwartaal 2017	Gekend bij RSZ	3 408 748	2 149 977
	Gekend bij RSZPPO	359 800	187 835
	Gekend bij RSVZ	968 936	602 996
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	656 597	404 103
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	241 276	152 087
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	11 438	8 211
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	50 656	33 479
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 592	4 837
	<i>Helper na pensioen</i>	377	280
3de kwartaal 2017	Gekend bij RSZ	3 414 859	2 157 459
	Gekend bij RSZPPO	359 473	187 904
	Gekend bij RSVZ	974 628	606 617
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	659 046	405 909
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	244 680	154 033
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	11 639	8 347
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	50 163	33 124
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 705	4 914
	<i>Helper na pensioen</i>	396	291
4de kwartaal 2017	Gekend bij RSZ	3 414 972	2 156 421
	Gekend bij RSZPPO	360 812	188 053
	Gekend bij RSVZ	980 321	610 238
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	661 495	407 715
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	248 084	155 978
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	11 839	8 483
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	49 669	32 770
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 819	4 990
	<i>Helper na pensioen</i>	415	302

Bron: RSZ, RSZPPO, RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België, 2017)

(15-64 jaar)	Berekening	Eindresultaat	
		België	Vlaams Gewest
Zelfstandigen in hoofdberoep			
31/dec/16		651 699	400 490
31/dec/17		661 495	407 715
30/jun/17	(31 december 2016 + 31 december 2017) / 2	656 597	404 103
31/mrt/17	(31 december 2016 + 30 juni 2017) / 2	654 148	402 296
31/sept/17	(30 juni 2017 + 31 december 2017) / 2	659 046	405 909
Zelfstandigen in bijberoep			
31/dec/16		234 468	148 196
31/dec/17		248 084	155 978
30/jun/17	(31 december 2016 + 31 december 2017) / 2	241 276	152 087
31/mrt/17	(31 december 2016 + 30 juni 2017) / 2	237 872	150 142
31/sept/17	(30 juni 2017 + 31 december 2017) / 2	244 680	154 033
Zelfstandigen na pensioen			
31/dec/16		11 037	7 939
31/dec/17		11 839	8 483
30/jun/17	(31 december 2016 + 31 december 2017) / 2	11 438	8 211
31/mrt/17	(31 december 2016 + 30 juni 2017) / 2	11 238	8 075
31/sept/17	(30 juni 2017 + 31 december 2017) / 2	11 639	8 347
Helpers in hoofdberoep			
31/dec/16		51 643	34 187
31/dec/17		49 669	32 770
30/jun/17	(31 december 2016 + 31 december 2017) / 2	50 656	33 479
31/mrt/17	(31 december 2016 + 30 juni 2017) / 2	51 150	33 833
31/sept/17	(30 juni 2017 + 31 december 2017) / 2	50 163	33 124
Helpers in bijberoep			
31/dec/16		8 364	4 684
31/dec/17		8 819	4 990
30/jun/17	(31 december 2016 + 31 december 2017) / 2	8 592	4 837
31/mrt/17	(31 december 2016 + 30 juni 2017) / 2	8 478	4 761
31/sept/17	(30 juni 2017 + 31 december 2017) / 2	8 705	4 914
Helpers na pensioen			
31/dec/16		339	258
31/dec/17		415	302
30/jun/17	(31 december 2016 + 31 december 2017) / 2	377	280
31/mrt/17	(31 december 2016 + 30 juni 2017) / 2	358	269
31/sept/17	(30 juni 2017 + 31 december 2017) / 2	396	291

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

4.4.1. PWA-werknemers

Elke gemeente moet (eventueel samen met andere gemeenten) een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) oprichten. Dit agentschap is, in samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), bevoegd voor de organisatie en de controle van activiteiten die men niet aantreft in de reguliere arbeidscircuits. Verder zijn de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen ook bevoegd om buurtwerken of -diensten te leveren.

De PWA-werknemers zijn dus eigenlijk werkenden, maar zijn omwille van de manier waarop hun werk wordt gefinancierd en georganiseerd niet gekend via de bronstatistieken. Zij moeten daarom op een andere manier bij geschat worden. Dit gebeurt via statistieken van de RVA. Hierin worden alle personen geteld die op de laatste dag van de maand bij de RVA gekend zijn als PWA-werknemer. Als werkend tellen we enkel de personen die een volledige vrijstelling hebben en zich dus niet moeten inschrijven als niet-werkend werkzoekende². De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De gegevens op de laatste dag van de maand worden omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden. Deze berekeningen verliepen analoog aan de berekeningen van het aantal niet-werkende werkzoekenden (zie paragraaf 3.3). In tabel 6 geven we de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België in 2017.

Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers (met een volledige vrijstelling) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2017)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/17		1 176	1 698
28/feb/17		1 164	1 706
31/mrt/17		1 118	1 642
30/apr/17		1 168	1 747
31/mei/17		1 122	1 705
30/jun/17		1 120	1 711
31/jul/17		1 128	1 763
31/aug/17		1 080	1 709
30/sep/17		1 118	1 777
31/okt/17		1 095	1 732
30/nov/17		1 049	1 698
31/dec/17		1 105	1 775
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '17	(31 januari '17 + 28 februari '17 + 31 maart '17) / 3	1 153	1 682
gemiddelde 2de kwartaal '17	(30 april '17 + 31 mei '17 + 30 juni '17) / 3	1 137	1 721
gemiddelde 3de kwartaal '17	(31 juli '17 + 31 augustus '17 + 30 september '17) / 3	1 109	1 750

² Zie <https://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/t22> voor meer informatie.

gemiddelde 4de kwartaal '17	(31 oktober '17 + 30 november '17 + 31 december '17) / 3	1 083	1 735
Stap 2 jaargemiddelde 2017	(gemiddelde 1ste kwartaal '17 + gemiddelde 2de kwartaal '17 + gemiddelde 3de kwartaal '17 + gemiddelde 4de kwartaal '17) / 4	1120	1722

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO

Studenten die tewerkgesteld zijn met een schriftelijke overeenkomst voor studenten en die enkel onderworpen zijn aan een solidariteitsbijdrage, zijn niet gekend via de bronstatistieken van RSZ en RSZPPO. Zij moeten als bijschatting opgenomen worden.

Sinds 1 januari 2017 voorziet de regelgeving voor studentenarbeid een jaarlijks contingent van 475 werkuren met verminderde sociale zekerheidsbijdragen, ongeacht de periode waarin deze worden gewerkt. Tussen 1 januari 2013 en 31 december 2016 voorzag de regelgeving een jaarlijks contingent van 50 werkdagen, voor 1 januari 2013 waren het maximaal 23 dagen gedurende de zomermaanden (het derde kwartaal) en 23 verspreid over de overige drie kwartalen. Vanaf 2017 hebben studenten dus de mogelijkheid weer meer uren te presteren en dit heeft een impact op het gemiddeld aantal studenten per kwartaal, omdat de methodologie rekening houdt met het maximale toegelaten arbeidsvolume.

Deze aanpassing in de regelgeving heeft ook geleid tot een aanpassing van de methodologie om de studentenarbeid te berekenen. Om de studenten te berekenen doen we een beroep op gegevens van RSZ en RSZPPO. Het gaat daarbij om de som van alle studenten met een studentencontract die in de loop van het kwartaal bij RSZ of RSZPPO gekend waren. Om dubbeltellingen te vermijden met de reguliere tewerkstelling, gemeten op de laatste kwartaaldag, nemen we enkel de studenten in beschouwing die op de laatste dag van het kwartaal niet gekend zijn in een ander statuut.³ De cijfers zijn per kwartaal beschikbaar, opgesplitst naar geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en gemeente.

Om te komen tot een gemiddeld aantal studenten per kwartaal wordt rekening gehouden met het maximum toegelaten aantal van 475 werkuren studentenarbeid op jaarbasis, wat aan een referentiewerkdag van 7,6 uur 62,5 dagen betekent. Hierbij wordt het contingent van 62,5 werkdagen verdeeld over de vier kwartalen à rato van het aantal getelde studenten in de loop van deze kwartalen. Deze toegekende ('toegelaten') uren per kwartaal worden vervolgens afgezet op het totaal aantal uren in elk kwartaal van een voltijdse werknemer. En die verhouding zal vervolgens worden toegepast om de raming te maken van het gemiddeld aantal studenten per kwartaal.

Bijvoorbeeld: 36% van alle studenten die in de loop van de vier kwartalen 2017 gekend waren bij RSZ tellen we in het derde kwartaal van dat jaar. Bijgevolg gaan we er van uit dat globaal genomen 22,4 van de 62,5 dagen werden verricht in dit kwartaal ($62,5 \times 0,36 = 22,4$). Om het gemiddeld aantal studenten in het derde kwartaal – dat 92 werkdagen telt – te berekenen wordt de verhouding $22,4/92$ toegepast op het totaal aantal studenten dat *gedurende* dit kwartaal geteld werd, namelijk: $362\ 025 \times (22,4/92) = 88\ 145$ (tabel 7).

Op basis van de gemiddelde aantallen voor de vier kwartalen wordt tot slot een jaargemiddelde berekend als het gemiddelde van de vier kwartaalgemiddelden. In tabel 7 geven we de cijfers weer voor het Vlaams gewest en België in 2017.

³ Variabele stat2=0

Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2017)

	Vlaams Gewest		België	
	RSZ	RSZPPO	RSZ	RSZPPO
Aantal studenten (met enkel een studentencontract)				
gedurende het 1ste kwartaal 2017	127 748	2 637	190 200	4 276
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (a)</i>	<i>(19%)</i>	<i>(12%)</i>	<i>(19%)</i>	<i>(11%)</i>
gedurende het 2de kwartaal 2017	158 759	3 580	239 847	5 936
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (b)</i>	<i>(24%)</i>	<i>(16%)</i>	<i>(24%)</i>	<i>(15%)</i>
gedurende het 3de kwartaal 2017	234 497	13 286	362 025	23 328
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (c)</i>	<i>(35%)</i>	<i>(59%)</i>	<i>(36%)</i>	<i>(61%)</i>
gedurende het 4de kwartaal 2017	142 690	3 030	219 570	4 865
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar) (d)</i>	<i>(21%)</i>	<i>(13%)</i>	<i>(22%)</i>	<i>(13%)</i>
Totaal 2017	663 694	22 533	1 011 642	38 405
<i>(%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>
Aantal toegelaten dagen (62,5 in totaal)				
1ste kwartaal 2017 <i>62,5 dagen * (a)</i>	11,8	7	11,8	7
2de kwartaal 2017 <i>62,5 dagen * (b)</i>	14,8	9,5	14,8	9,5
3de kwartaal 2017 <i>62,5 dagen * (c)</i>	22,4	38	22,4	38
4de kwartaal 2017 <i>62,5 dagen * (d)</i>	13,6	8	13,6	8
	62,5	62,5	62,5	62,5
Stap 1: raming gemiddeld aantal studenten per kwartaal				
1ste kwartaal 2017 gedurende 1ste kwartaal * (11,8/90) of (7/90)	16 749	204	24 937	331
2de kwartaal 2017 gedurende 2de kwartaal * (14,8/91) of (9,5/91)	25 820	380	39 008	630
3de kwartaal 2017 gedurende 3de kwartaal * (22,4/92) of (38/92)	57 095	5 482	88 145	9 626
4de kwartaal 2017 gedurende 4de kwartaal * (13,6/92) of (8/92)	21 093	261	32 458	419
Stap 2: raming jaargemiddelde aantal studenten				
jaargemiddelde '17 (gem. 1ste kwartaal '17 + gem. 2de kwartaal '17 + gem. 3de kwartaal '17 + gem. 4de kwartaal '17) / 4	30 189	1 582	46 137	2 751

Bron: RSZ, RSZPPO (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4.3. *Uitgaande grensarbeid*

Personen met een woonplaats in België en een werkplaats in het buitenland vormen de uitgaande grensarbeid en behoren als dusdanig ook tot de werkende beroepsbevolking. Toch zijn deze personen niet gekend in de bronstatistieken. Immers, de bronstatistieken baseren zich op de aangiften van de werkgevers met activiteit in België. Indien de werkgever zich in het buitenland bevindt, valt hij niet onder het Belgische sociale zekerheidssysteem en is hij niet gekend in de bronstatistieken. Bijgevolg moet de uitgaande grensarbeid als bijschatting worden opgenomen. We nemen enkel de uitgaande grensarbeid naar de buurlanden op.

Volgens het zogenaamde ‘werklandprincipe’ betaalt een werknemer sociale bijdragen in het land waar hij werkt. Wie dus in een ander EER-land of Zwitserland werkt en in België woont, betaalt zijn sociale bijdragen in die lidstaat. Om in België ook medische verzorging te genieten, moet de werknemer bij zijn buitenlandse ziekenfonds een formulier E106 aanvragen. Is het werkland Luxemburg, dan moet er een ander formulier aangevraagd worden, namelijk het formulier BL1. De formulieren E106 of BL1 die het buitenlandse ziekenfonds afgeleverd heeft, moeten aan het Belgische ziekenfonds overgemaakt worden. De personen die dergelijk formulier overmaken aan een Belgisch ziekenfonds, zijn gekend in de statistieken van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), op basis van gegevens van het Nationaal Intermutualistisch College; NIC).

In de nulmeting van 2006 werd voor de grensarbeid naar Duitsland, Frankrijk en Luxemburg gebruik gemaakt van alternatieve bronnen. Dit omdat de RIZIV-statistieken niet steeds een volledig of voldoende gedetailleerd beeld geven van de uitgaande grensarbeid. Echter, de praktijk leerde dat het verschil tussen de totale uitgaande grensarbeid berekend uitsluitend op basis van het RIZIV enerzijds en berekend op basis van de alternatieve bronnen in combinatie met het RIZIV anderzijds relatief beperkt is. Bovendien is de toelevering van statistieken van de alternatieve bronnen waarvan sprake niet steeds verzekerd. De statistieken van het RIZIV worden met vaste regelmaat toegeleverd en passen binnen de idee van een administratieve telling van de werkende beroepsbevolking. Bijgevolg hebben we ervoor gekozen om vanaf 2007 uitsluitend met RIZIV-statistieken te werken.

Een tweede aanpassing met betrekking tot de berekening van de uitgaande grensarbeid betreft het meetmoment. Indien we de methodologie van de nulmeting zouden volgen, dienen we te beschikken over data per 30 juni 2018 om een jaargemiddelde voor 2017 te berekenen. Echter, gezien de latere timing waarop deze statistieken beschikbaar zouden komen, werd er voor geopteerd om vanaf 2007 te werken met de RIZIV-statistieken op 30 juni en deze cijfers te beschouwen als het jaargemiddelde. Uit een eerdere oefening op de cijfers voor beide meetmomenten bleek dat het verschil tussen een telling op 30 juni en een jaargemiddelde uiterst beperkt is.

Verdeling naar gedetailleerde leeftijdsklasse en woongemeente

De statistieken van het RIZIV over de uitgaande grensarbeiders zijn slechts opgedeeld naar 10-jarige leeftijdsklassen en per woonarrondissement. Tot en met de update van 2012 werden de RIZIV-gegevens verder verdeeld naar 5-jarige leeftijdsklassen en naar Belgische woongemeenten (binnen de gekende arrondissementen) op basis van de Sociaal-Economische Enquête 2001 of – voor de werkenden in het land Luxemburg die wonen in de provincie Luxemburg – op basis van de gegevens van IGSS/IWEPS. Vanaf de update 2013 kunnen we evenwel beschikken over recentere gegevens via het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (eveneens gebaseerd op

gegevens van het NIC). Deze gegevens – weliswaar beschikbaar voor een jaar eerder dan het referentiejaar – sluiten qua tijdsperiode beter aan bij de brongegevens van RIZIV en laten een verdere verfijning toe om de uitgaande grensarbeiders, zoals gekend in de statistieken van het RIZIV, verder te verdelen naar leeftijd en woonplaats. In een klein aantal (grens)gemeenten kan dit leiden tot een beperkte breuk van het aantal grensarbeiders ten opzichte van voorgaande jaren.

Tabel 8 geeft een overzicht van de cijfers voor het Vlaams Gewest en België anno 2017. We onderscheiden vier groepen volgens het buurland waar men zijn job uitoefent.

Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

	Vlaams Gewest	België
Naar Duitsland	524	6 079
Naar Luxemburg	971	7 597
Naar Frankrijk	939	41 937
Naar Nederland	30 034	31 412
Totaal	32 468	87 025

Bron: RIZIV (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4.4. Internationale tewerkstelling (vanaf 2017)

Tot op heden liet geen enkele precieze, betrouwbare en gedetailleerde statistiek toe om de tewerkstelling in de internationale instellingen in België te meten. Vooral in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn dit soort instellingen sterk aanwezig. Vanaf 2016 meet BISA⁴ jaarlijks de internationale tewerkstelling in België (steeds op 31 december) op basis van een bevraging bij alle internationale instellingen. BISA werkt de data van deze bevragingen om tot gekruiste data naar woonplaats, leeftijd en geslacht. We rekenen deze metingen om tot een jaargemiddelde.

Een werknemer valt onder internationale tewerkstelling indien deze: (1) tewerkgesteld is in een vestiging van een internationale werkgever; (2) vrijgesteld is van RSZ-bijdragen (anders zijn ze al opgenomen in de statistieken); (3) voldoet aan de definitie van een 'loontrekkende werknemer' zoals gedefinieerd door de RSZ.⁵ Volgende groepen worden niet meegeteld: (a) Europese parlementsleden. Zij wonen meestal niet in België en worden analoog aan de Belgische federale en regionale parlementsleden niet opgenomen. Hetzelfde geldt voor delegaties van de EEAS. (b) Militair personeel bij NATO en SHAPE kan niet geteld worden omdat hun gegevens beschermd zijn. Ze worden echter ook niet opgenomen in het bevolkingsregister, dus ze vallen niet onder de populatie waarvan we de socio-economische positie in kaart brengen. (c) Stagiairs. We veronderstellen dat de stages bij internationale instellingen in de eerste plaats gaan om het aanbieden van leerervaring. Deze worden bij RSZ evenmin meegeteld, in tegenstelling tot stages waarvan het primaire doel de arbeidsprestatie is.

Diplomaten en consuls moeten zich niet inschrijven in het bevolkingsregister, ondanks dat ze verblijven in België, waardoor ze niet gekend zijn in de bevolkingsstatistieken. We nemen ze daarom niet op in de beroepsbevolking.

⁴ Voor de gehanteerde methode en andere methodologische verduidelijking bij de brondata verwijzen we naar het [methodologisch rapport](#) over de meting van de internationale tewerkstelling.

⁵ Met één uitzondering: werknemers in voltijds ouderschapsverlof voor een volledig kwartaal worden wel meegeteld; omdat de internationale tewerkstelling maar eenmaal per jaar gemeten wordt, kunnen we immers niet nagaan of werknemers al dan niet een vol kwartaal in ouderschapsverlof zijn, dus worden ze allemaal meegeteld.

Tabel 9. Berekening jaargemiddelde internationale tewerkstelling (woonplaats Vlaams Gewest en België; 2017)

15-64 jaar – Exclusief woongemeente onbekend		Vlaams Gewest	België
31 december 2016		6 861	40 580
31 december 2017		7 033	40 871
Jaargemiddelde 2017	= (31/12/2016 + 31/12/2017) / 2	6 947	40 726

Bron: BISA (Bewerking Steunpunt Werk)

4.5. Eindcorrecties

Een laatste stap bij het berekenen van de werkende beroepsbevolking betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles. Op basis van de bronstatistieken – RSZ, RSZPPO en RSVZ – kunnen dubbeltellingen niet worden uitgesloten. Een persoon kan gekend zijn bij RSZ en/of bij RSZPPO en/of bij RSVZ. Willen we komen tot een telling van het aantal werkenden waarbij elke persoon slechts een enkele maal geteld wordt, dan moet voor dergelijke dubbeltellingen gecontroleerd worden.

Deze correctie gebeurt op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWH AM&SB) bij de KSZ. In het DWH AM&SB worden statistieken van verschillende sociale zekerheidsinstellingen onderling gekoppeld, waaronder ook de drie bronstatistieken.

Hierdoor is het mogelijk om op basis van het DWH AM&SB voor elke persoon na te gaan of hij via meerdere bronstatistieken als werkende staat geregistreerd. Op die manier zijn dubbeltellingen op te sporen. Voor de zelfstandigen en helpers in bijberoep houden we hierbij ook rekening met een eventueel statuut bij de RVA. We willen enkel de zelfstandigen en helpers in bijberoep tellen als werkenden wanneer zij niet gekend zijn bij de RVA.

Het DWH AM&SB is onderhevig aan een zekere decalage in de tijd. Op het moment van de berekening van de werkende beroepsbevolking voor 2017 hadden de meest recente gegevens uit het DWH AM&SB betrekking op 2016. De correcties op basis van het Datawarehouse verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

In tabel 10 geven we de zogenaamde sleutels weer die werden berekend op basis van het Datawarehouse. In tabel 11a en tabel 11b worden deze sleutels toegepast op de cijfers voor het Vlaams Gewest en België in 2017. Voor de exacte methodologische beschrijving verwijzen we naar het methodologische rapport omtrent de nulmeting 2006.

Tabel 10. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2016)

			DWH 30 juni 2016	
SLEUTEL 1			Vlaams Gewest	België
Gekend zowel bij RSZ als RSZPPO (a)			10 511	18 669
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	773	1 364
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	9 738	17 305
Gekend bij RSZ, ongeacht of de persoon elders gekend is (b)			2 123 679	3 358 044
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	773	1 364
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	9 738	17 305
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	131 650	202 448
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	1 981 518	3 136 927
Gekend bij RSZPPO, ongeacht of de persoon elders gekend is (c)			189 714	360 599
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	773	1 364
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	9 738	17 305
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	10 150	19 612
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	169 053	322 318
Berekening sleutel 1			= [a/(b+c)]	0,0045
			DWH 30 juni 2016	
SLEUTEL 2			Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als helper na pension (eventueel met statuut bij RVA) (d)			321	437
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	321	437
Gekend als helper na pension, ongeacht of de persoon elders gekend is (e)			325	449
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	4	9
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	3
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	321	437
Berekening sleutel 2			=(d/e)	0,9877

Vervolg tabel 10

				DWH 30 juni 2016	
SLEUTEL 3				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als helper in bijberoep (f)				238	434
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	238	434
Gekend als helper in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (g)				4 370	7 791
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	2	2
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	16	33
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	150	256
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	3 616	6 281
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	8	18
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	276	650
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	64	117
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	238	434
Berekening sleutel 3				=(f/g)	0,0545
				DWH 30 juni 2016	
SLEUTEL 4				Vlaams Gewest	België
Gekend bij RSZ en/of PPO én als helper in hoofdberoep (h)				680	975
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep		2	4
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep		623	892
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep		55	79
Berekening sleutel 4				=[h/(b+c)]	0,0003
				DWH 30 juni 2016	
SLEUTEL 5				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (i)				10 490	15 364
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		10 490	15 364
Gekend als zelfstandige na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (j)				10 907	16 022
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		3	7
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		379	592
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		35	59
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		10 490	15 364
Berekening sleutel 5				=(i/j)	0,9618

Vervolg tabel 10

				DWH 30 juni 2016	
SLEUTEL 6				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige in bijberoep (k)				10 849	17 873
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	10 849	17 873
Gekend als zelfstandige in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (l)				140 413	222 019
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	6	9
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	681	1 208
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	3 291	5 245
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	112 261	171 846
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	170	268
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	9 007	17 455
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	4 148	8 115
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	10 849	17 873
Berekening sleutel 6				=(k/l)	0,0773
SLEUTEL 7				Vlaams Gewest	België
Gekend bij RSZ en/of PPO én als zelfstandige in hoofdberoep (m)				11 988	18 508
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		63	101
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		11 326	17 327
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		599	1 080
Berekening sleutel 7				=[m/(b+c)]	0,0052

Bron: DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 11a. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2017)

	Berekening	31/dec 2016	31/mrt 2017	30/jun 2017	30/sep 2017	31/dec 2017
Gekend bij RSZ (n)		2 130 953	2 148 286	2 149 977	2 157 459	2 156 421
Gekend bij RSZPPO (o)		190 596	187 155	187 835	187 904	188 053
Sleutel 1		0,0045	0,0045	0,0045	0,0045	0,0045
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	10 545	10 608	10 619	10 653	10 649
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	2 311 004	2 324 833	2 327 193	2 334 710	2 333 825
Gekend als helper na pensioen (r)		258	269	280	291	302
Sleutel 2		0,9877	0,9877	0,9877	0,9877	0,9877
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	255	266	277	287	298
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	3	3	3	4	4
Gekend als helper in bijberoep (u)		4 684	4 761	4 837	4 914	4 990
Sleutel 3		0,0545	0,0545	0,0545	0,0545	0,0545
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	255	259	263	268	272
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	4 429	4 501	4 574	4 646	4 718
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	682	686	687	689	689
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		34 187	33 833	33 479	33 124	32 770
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	33 505	33 146	32 792	32 435	32 081

Vervolg tabel 11a (Vlaams Gewest)

	Berekening	31/dec 2016	31/mrt 2017	30/jun 2017	30/sep 2017	31/dec 2017
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		7 939	8 075	8 211	8 347	8 483
Sleutel 5		0,9618	0,9618	0,9618	0,9618	0,9618
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	7 635	7 766	7 897	8 028	8 159
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	304	309	314	319	324
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		148 196	150 142	152 087	154 033	155 978
Sleutel 6		0,0773	0,0773	0,0773	0,0773	0,0773
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	11 450	11 601	11 751	11 901	12 052
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	136 746	138 541	140 336	142 131	143 926
Sleutel 7		0,0052	0,0052	0,0052	0,0052	0,0052
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	12 027	12 099	12 111	12 150	12 146
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		400 490	402 296	404 103	405 909	407 715
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	388 463	390 197	391 991	393 758	395 569
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	2 156 813	2 168 693	2 169 168	2 174 770	2 172 017

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 11b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2017)

	Berekening	31/dec 2016	31/mrt 2017	30/jun 2017	30/sep 2017	31/dec 2017
Gekend bij RSZ (n)		3 447 923	3 485 191	3 495 068	3 501 311	3 492 214
Gekend bij RSZPPO (o)		364 760	360 627	362 046	361 753	363 243
Sleutel 1		0,0050	0,0050	0,0050	0,0050	0,0050
Raming dubbelstellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	19 135	19 302	19 358	19 388	19 350
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	3 793 548	3 826 516	3 837 756	3 843 676	3 836 107
Gekend als helper na pensioen (r)		339	358	377	396	415
Sleutel 2		0,9733	0,9733	0,9733	0,9733	0,9733
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	330	348	367	385	404
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	9	10	10	11	11
Gekend als helper in bijberoep (u)		8 364	8 478	8 592	8 705	8 819
Sleutel 3		0,0557	0,0557	0,0557	0,0557	0,0557
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	466	472	479	485	491
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	7 898	8 005	8 113	8 220	8 328
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	999	1 008	1 011	1 013	1 011
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		51 643	51 150	50 656	50 163	49 669
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	50 644	50 141	49 645	49 150	48 658

Vervolg tabel 11b

	Berekening	31/dec 2016	31/mrt 2017	30/jun 2017	30/sep 2017	31/dec 2017
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		11 037	11 238	11 438	11 639	11 839
Sleutel 5		0,9589	0,9589	0,9589	0,9589	0,9589
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	10 584	10 776	10 968	11 161	11 353
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	453	462	470	478	486
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		234 468	237 872	241 276	244 680	248 084
Sleutel 6		0,0805	0,0805	0,0805	0,0805	0,0805
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	18 875	19 149	19 423	19 697	19 971
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	215 593	218 723	221 853	224 983	228 113
Sleutel 7		0,0050	0,0050	0,0050	0,0050	0,0050
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	18 970	19 135	19 191	19 221	19 183
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		651 699	654 148	656 597	659 046	661 495
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	632 729	635 013	637 406	639 825	642 312
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	3 549 625	3 579 174	3 587 108	3 589 751	3 578 976

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Na de eindcorrecties op basis van het DWH AM&SB krijgen we een raming van het aantal werkenden op de laatste dag van ieder kwartaal voor volgende groepen:

Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen

De dertien groepen werkenden die we verkrijgen op basis van de bronstatistieken na de eindcorrecties, worden volgens de definities in paragraaf 4.1 als volgt onderverdeeld in drie statuten:

1) *Loontrekkenden*

- Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen
- Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

De loontrekkenden worden verder aangevuld met de studenten bij RSZ en bij RSZPPO, de grensarbeid, de internationale tewerkstelling en de PWA-werknemers (zie tabel 13).

2) *Zelfstandigen*

- Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

- Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrek-
kend statuut
- Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

3) *Helpers*

- Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend
statuut
- Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

De aantallen worden verder omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden zoals in de methodologie van de nulmeting 2006. Tabellen 11a en 11b geven de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België anno 2016.

Tabel 12a. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2017)

	Gemiddelde 1ste kwart. '17	Gemiddelde 2de kwart. '17	Gemiddelde 3de kwart. '17	Gemiddelde 4de kwart. '17	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO*, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	2 162 932	2 169 111	2 172 142	2 173 541	2 169 431
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	389 343	391 102	392 883	394 673	392 000
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	12 051	12 098	12 123	12 139	12 103
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	11 713	11 874	12 035	12 197	11 955
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	137 456	139 240	141 025	142 809	140 132
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	7 698	7 821	7 945	8 068	7 883
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	309	322	334	347	328
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	33 325	32 969	32 612	32 255	32 790
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	685	687	690	692	688
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	4 484	4 567	4 650	4 733	4 609
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	238	232	225	219	228
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	232	229	225	222	227
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	31	46	60	74	53

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2016 + 31 maart 2017) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2017 + 30 juni 2017) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2017 + 30 september 2017) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2017 + 31 december 2017) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2017 + gemiddelde 2de kwartaal 2017 + gemiddelde 3de kwartaal 2017 + gemiddelde 4de kwartaal 2017) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSZPPO, RSVZ, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 12b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2017)

	Gemiddelde 1ste kwart. '17	Gemiddelde 2de kwart. '17	Gemiddelde 3de kwart. '17	Gemiddelde 4de kwart. '17	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO*, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	3 486 202	3 498 753	3 500 858	3 501 132	3 496 736
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	634 291	636 648	639 072	641 514	637 881
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	18 633	18 724	18 750	18 756	18 716
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	19 268	19 530	19 792	20 054	19 661
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	216 902	220 044	223 186	226 328	221 615
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	10 661	10 837	11 013	11 188	10 925
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	477	501	526	550	513
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	50 412	49 915	49 418	48 922	49 667
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	984	988	991	994	989
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	430	418	406	394	412
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	7 991	8 116	8 242	8 368	8 179
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	295	289	282	275	285
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	53	79	105	131	92

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2016 + 31 maart 2017) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2017 + 30 juni 2017) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2017 + 30 september 2017) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2017 + 31 december 2017) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2017 + gemiddelde 2de kwartaal 2017 + gemiddelde 3de kwartaal 2017 + gemiddelde 4de kwartaal 2017) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSZPPO, RSVZ, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

5. Niet-beroepsactieve bevolking

5.1. Concept

De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit de personen die in België of het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk. Het gaat om alle personen die niet bij de beroepsbevolking geteld worden.

5.2. Bronstatistieken

Er bestaan geen bronstatistieken op basis waarvan we de niet-beroepsactieve bevolking kunnen ramen. Wel kennen we op basis van de bevolkingsstatistieken van Statbel de totale bevolking die in België of het Vlaams Gewest woont (paragraaf 1). Tevens becijferden we de beroepsbevolking als de som van de niet-werkende werkzoekenden en de werkenden (paragraaf 2). Wanneer we deze laatste groep aftrekken van de totale bevolking, kennen we de omvang van de niet-beroepsactieve bevolking.

5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

Het aantal niet-beroepsactieven wordt berekend als de bevolking verminderd met de beroepsbevolking (bevolking - beroepsbevolking). In sommige gevallen – meestal in kleine gemeenten en in de meest actieve leeftijdsklassen – leidt dit tot een negatief aantal niet-beroepsactieven. Gezien de wijze van berekening impliceert dit eigenlijk dat de beroepsbevolking (werkenden + niet-werkende werkzoekenden) groter is dan de bevolking. Omdat we het aantal niet-werkende werkzoekenden volledig overnemen van de RVA-statistieken kunnen we veronderstellen dat de oorzaak hiervan zich situeert bij de raming van het aantal werkenden. Dit betekent dat we er in sommige gevallen niet in slagen om alle dubbeltellingen tussen de verschillende bronbestanden of bijschattingen weg te werken. Hierdoor overschatten we in sommige cellen het aantal werkenden, wat dan weer leidt tot een overschatting van de beroepsbevolking en dus een negatief aantal niet-beroepsactieven.

Om deze negatieve aantallen te voorkomen wordt er een bijkomende correctie gedaan op het totaal aantal geraamde werkenden. Meer specifiek wordt het negatieve saldo van de niet-beroepsactieven in rekening – in vermindering – gebracht bij de raming van het aantal werkenden (meer bepaald bij de loontrekkenden gekend bij RSZ en RSZPPO).

Echter, ook na deze correctie komt het voor dat er in een paar cellen nog een zeer miniem negatief aantal voorkomt, wat dan weer te wijten is aan afrondingsprocedures in de verschillende bewerkingen.

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2017

Tabel 13a. Bevolking (15-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	4 173 313	7 312 258
Niet-beroepsactief	1 116 017	2 143 235
Beroepsbevolking	3 057 296	5 169 022
Nwwz	212 573	525 076
Werkenden	2 844 723	4 643 946
Loontrekkenden	2 386 849	3 905 410
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 169 424	3 496 662
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	140 132	221 615
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	328	513
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 609	8 179
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	53	92
PWA-werknemers	1 120	1 722
Studenten gekend bij RSZPPO	1 580	2 741
Studenten gekend bij RSZ	30 189	46 137
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	524	6 079
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	971	7 597
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	939	41 937
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	30 034	31 412
Internationale tewerkstelling	6 947	40 726
Zelfstandigen	423 940	687 182
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	392 000	637 881
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	12 103	18 716
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	11 955	19 661
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	7 883	10 925
Helpers	33 934	51 353
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	32 790	49 667
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	688	989
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	228	412
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	227	285

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, RVA, Statbel – Algemene Directie Statistiek – be.STAT, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 13b. Bevolking (20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	3 826 474	6 683 871
Niet-beroepsactief	813 253	1 586 261
Beroepsbevolking	3 013 221	5 097 610
Nwwz	201 384	507 085
Werkenden	2 811 837	4 590 525
Loontrekkenden	2 354 966	3 853 625
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 155 465	3 470 671
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	140 043	221 507
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	328	513
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 608	8 178
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	53	92
PWA-werknemers	1 120	1 722
Studenten gekend bij RSZPPO	805	1 285
Studenten gekend bij RSZ	13 222	22 126
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	524	6 043
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	969	7 589
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	938	41 861
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	29 943	31 313
Internationale tewerkstelling	6 947	40 723
Zelfstandigen	422 976	685 646
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	391 064	627 536
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	12 078	17 600
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	11 951	18 842
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	7 883	10 033
Helpers	33 895	51 254
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	32 757	49 573
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	683	984
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	228	412
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	227	285

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, RVA, Statbel – Algemene Directie Statistiek – be.STAT, DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt Werk)

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en arbeidsregime

7.1.1. Bron

De loontrekkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van een aantal bronbestanden: RSZ, RSZPPO, RIZIV, RVA (voor de PWA-ers) en BISA.

7.1.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het arbeidsregime en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

ARBEIDSREGIME

Het arbeidsregime omvat drie categorieën: de werkenden in een voltijds regime, de werkenden in een deeltijds regime en de werkenden in een speciaal regime. De *deeltijdse* prestaties betreffen de prestaties van de werknemer die gemiddeld slechts een gedeelte presteert van de arbeidstijd van de referentiepersoon, d.i. de voltijdse werknemer in dezelfde onderneming (of bij gebrek daaraan in dezelfde sector) die dezelfde arbeid uitoefent als de betrokken werknemer.

De groep personen met een *speciaal* arbeidsregime omvat de prestaties als seizoenarbeider, interim-werknemer of werknemer met gelimiteerde prestaties. Seizoensarbeid heeft betrekking op korte arbeidsperiodes, hetzij als gevolg van de seizoensgebonden aard van het werk, hetzij als gevolg van de noodzaak van de onderneming en om een beroep te doen op versterking voor bepaalde periodes van het jaar. De interim-arbeid betreft de werknemers die door een erkend uitzendbureau ter beschikking gesteld worden van een gebruiker. De aanduiding 'gelimiteerde prestaties' geldt voor werknemers die verbonden zijn met de werkgever via een contract van korte duur en voor een tewerkstelling die per dag niet de gewoonlijke dagduur bereikt. Het betreffen hier bijvoorbeeld extra's in de horeca, monitoren in de socio-culturele sector, die voor slechts enkele uren worden aangeworven. De specifieke regelingen voor gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouw en in de horeca worden ook onder deze categorie opgenomen.

Van de internationale werknemers is het arbeidsregime niet gekend.

WSE(42)-SECTORINDELING

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt eerst een indeling gemaakt in de vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

Binnen deze hoofdsectoren wordt een meer gedetailleerde opsplitsing gemaakt volgens 42 WSE-sectoren, gebaseerd op de Nace-Bel-nomenclatuur 2008.

De WSE-sectorindeling is terug te vinden op www.steunpuntwerk.be, in de rubriek 'Publicaties' (publicatietype 'Classificaties').

TJDREEKSBREUKEN

De bronstatistieken die worden aangewend voor de opmaak van de Vlaamse arbeidsrekening zijn onderhevig aan administratieve wijzigingen in de tijd. Hierdoor kunnen er kleine, maar soms ook meer ingrijpende tijdreeksbreuken voorkomen die betrekking hebben op de globale tewerkstelling en/of op (verschuivingen in) specifieke activiteitssectoren.

De voornaamste tijdreeksbreuken van de laatste jaren zijn de volgende:

- Vanaf 2010 worden de *dienstencheque-ondernemingen* prioritair ingedeeld volgens de aard van de geleverde diensten. Hierdoor worden heel wat van deze ondernemingen niet meer onder de sector 'Ter beschikkingstelling van personeel' (Nace 78) of onder 'Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' (buurt- en nabijheidsdiensten) (Nace 88) opgenomen, maar hoofdzakelijk onder de sectoren 'Diensten in verband met gebouwen' (poetshulp) (Nace 81) en 'Overige persoonlijke diensten' (strijkateliers) (Nace 96). Deze verschuiving gaat gepaard met aanzienlijke sprongen in het aantal werkenden in de corresponderende WSE-sectoren (cf. t14, t15 en q7) tussen 2009 en 2010.
- Vanaf 2011 werd een hervormde RSZ-aangifte voor het *overheidspersoneel* ingevoerd, die het mogelijk maakt werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen bevinden, niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer. Als gevolg van deze herzieningen (cf. het Capelo-project) werden in 2011 een 12 000-tal RSZ-loontrekkenden minder geteld. Het ging hierbij vooral om een tijdreeksbreuk in de Nace-sectoren 61.1 ('draadgebonden communicatie'), 85.3 ('secundair onderwijs') en 85.4 ('hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs').
- Voor de cijfers van 2013 werd tevens een bijkomende correctie gedaan – ook als gevolg van het Capelo-project – voor werknemers van het *ministerie van Defensie*, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden in de sector 'Algemene Overheidsdiensten' (Nace-sector 84.2).
- Integratie van de internationale tewerkstelling in de cijfers vanaf 2017 (gemeten door BISA). De loontrekkenden werkzaam bij een internationale instelling waren voordien niet gekend als 'werkend' maar als 'niet-beroepsactief', omdat er geen enkele betrouwbare en volledige statistiek bestond die hen in kaart bracht. Dit zorgt voor een tijdreeksbreuk tussen 2016 en 2017. Er komen ongeveer 40 700 werkenden bij, waarvan ongeveer 30 300 wonen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 7000 in het Vlaams Gewest en 3400 in het Waals Gewest. Personen waarvan de woongemeente niet gekend is, tellen we niet mee. Deze loontrekkenden vallen allemaal onder de quartaire sector; de internationale scholen onder nace 85 (q05) en de andere internationale instellingen onder nace 99 (q03).

7.1.3. Tabellen

De raming van de loontrekkende beroepsbevolking naar sector (Nace-code op 3 digits) en arbeidsregime gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle (sector)details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.1.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de loontrekkenden af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden bevatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de loontrekkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende RSZ- en RSZPPO-data. De loontrekkenden worden hiertoe in drie groepen verdeeld:

- (1) *De studenten gekend bij RSZ en RSZPPO* – We beschikken voor alle kwartalen over RSZ en RSZPPO -data waarin de studenten opgesplitst worden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en sector. We beschouwen alle studenten als deeltijds werkenden.
- (2) *De PWA-werknemers* – Een tweede groep omvat de PWA-werknemers. Zij worden allen als deeltijds werkend beschouwd en worden allen toegewezen aan Nace-sector 78.100 'Arbeidsbemiddeling' (Nace-Bel-nomenclatuur 2008) waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen behoren.
- (3) *De internationale werknemers* – Vanaf 2017 zit deze groep er ook in. De internationale scholen vallen onder nace 85 (q05) en de andere internationale instellingen onder nace 99.0 (q03).
- (4) *De overige loontrekkenden* – Een vierde en laatste groep omvat alle overige loontrekkenden. Het gaat dan om de uitgaande grensarbeiders en de loontrekkenden gekend bij RSZ of RSZPPO, eventueel in combinatie met een statuut als zelfstandige of helper in bijberoep of na pensioen. Deze derde groep wordt verdeeld naar sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime aan de hand van bijkomende bestanden van RSZ en RSZPPO. Op basis van deze bestanden berekenen we sleutels die we toepassen op de groep loontrekkenden.

Wanneer we de drie groepen van loontrekkenden terug bij elkaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van het *totaal aantal loontrekkenden* naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime. De sectorgegevens volgens Nace-code op 3 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.

7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut

7.2.1. Bron

De totale werkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van RSZ, RSZPPO RIZIV, RVA (voor de PWA-ers), BISA en RSVZ. De verdeling van de totale werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut werd gebaseerd op bijkomende bestanden van RSVZ, RSZPPO en RSZ.

7.2.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het statuut en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

STATUUT

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) *De loontrekkenden* zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werk-

gever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.

- (2) De *zelfstandigen* zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken, zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) De *helpers* zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

WSE(42)-SECTORINDELING

(zie supra: 7.1.2. Definities)

7.2.3. Tabellen

De raming van de werkende beroepsbevolking naar statuut en sector (Nace-code 2 digits) gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.2.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de totale werkende beroepsbevolking af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden omvatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de werkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende data van RSZ, RSZPPO en RSVZ.

Deze raming gebeurt afzonderlijk voor de drie statuten:

- (1) De *loontrekkenden* naar sector worden gedistilleerd uit de berekeningen van de loontrekkenden naar sector en regime (zie paragraaf 7.1). De sectorgegevens per Nace-code op 3 digits worden omgerekend naar Nace-codes op 2 digits om de gegevens van de loontrekkenden te kunnen integreren met de gegevens van de zelfstandigen en helpers.
- (2) Voor de verdeling naar Nace-code gaan we uit van de componenten zelfstandigen en helpers zoals berekend in de basistabellen van de werkende beroepsbevolking, inclusief correcties of bijschattingen. De sectorale verdeelsleutels worden berekend op basis van de originele RSVZ-data naar gemeente, geslacht, leeftijd en Nace-sector (2 digits), die worden omgezet naar een jaargemiddelde en vervolgens worden toegepast op de 'gecorrigeerde' data uit de basistabellen (opgesplitst voor de zelfstandigen in hoofdberoep, de zelfstandigen in bijberoep/na pensioen en de helpers).

Wanneer we de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers terug bij mekaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van de *totale werkende beroepsbevolking* naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 2 digits) en statuut. De sectorgegevens volgens Nace-code op 2 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.